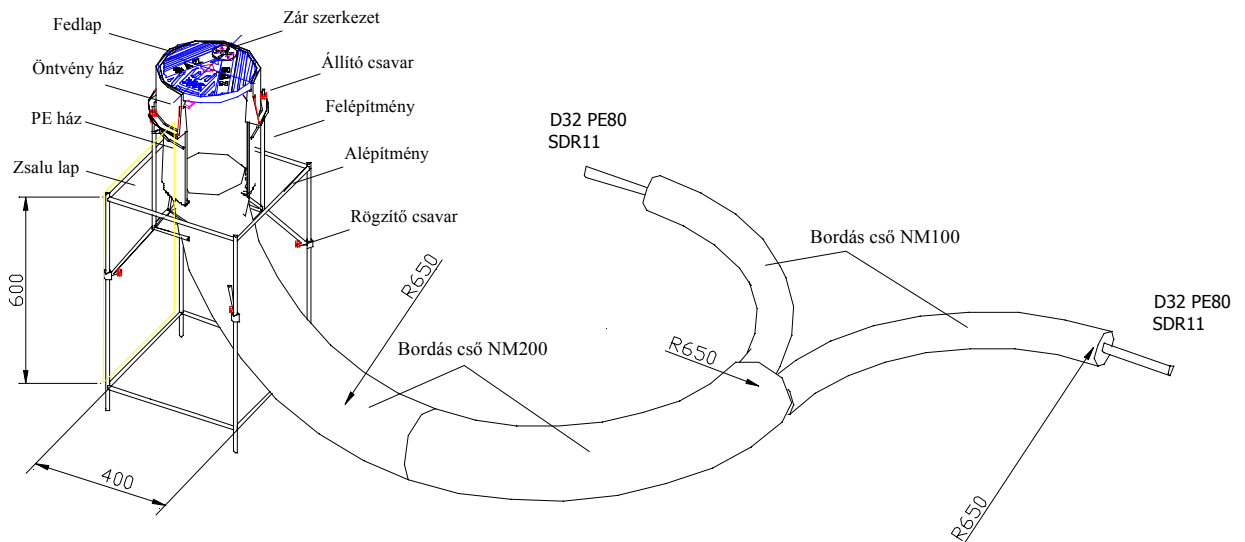

Gázbekötések régen és most II.

Földbe süllyesztett nyomásszabályozó állomások

A kis teljesítményű (60m³/óra alatti) gáznyomás-szabályozók elhelyezésének legnagyobb újdonsága a földbe süllyesztett kivitel megjelenése volt. A terhelhető, zárható fedlapú csapszekrénybe süllyesztett vízelöntés ellen védett szabályozók kocsibejárókba, parkolókba, járdába telepítve tüntek fel az elmúlt években. Nem mindenki számára természetesen, hisz a megjelenésük épp a látvány – a dobozok, csövek – hiánya végett lett az igényes környezethez illő gázbekötés gyakori eleme. Sok száz doboz helyett lett már telepítve ilyen gáznyomás-szabályozó.

Az egyszerű csapszekrénynek tetsző nyomásszabályozó állomás azonban, -hogyan valóban biztonságosan üzemeljen sok éven át- kicsit összetettebb szerkezetű és telepítése igényes és pontos munkát kíván. Elhelyezése közútban nem engedélyezett, de a 400 KN terhelhetőségű („negyven tonna” a korombelieknek) csapszekrényre egyszer esetleg a tüzoltó autó is ráhajthasson, vasalt beton alapozás szükséges. A szabályozó berendezés ellenőrzéséhez nem elég a fedlap levétele. A megfelelő üzemvitelhez – üzem közben – kiemelhető szabályozó egység, melyet speciális csőkompenzátor biztosít.

A nyomásszabályozó állomás összeállítását a zsalulappal burkolt alépítmény és a felépítmény széthúzásával kezdjük, a rögzítő csavarok meglazítása után a munkaárok mélységének megfelelő magasságba. A felépítmény PE házába pár centiméterre bevezetve kompenzátor a bordás csövet 0,65 méternél nem kisebb hajlítási sugárral előbb függőleges, majd vízszintes síkban hajlítjuk meg derékszögben. Rögzíteni kell ebben a helyzetben mert ezen múlik, hogy a műszaki átvétel

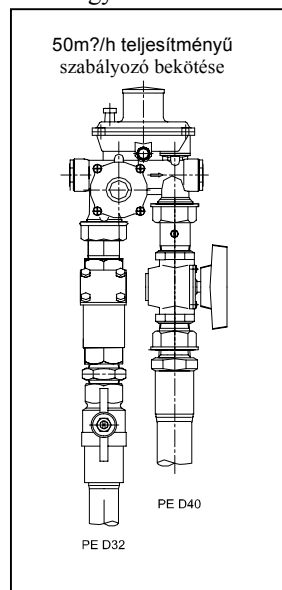
során kiemelhető lesz-e a szabályozó. A bordás csőben lévő D32-es PE cső a külső ívekről a belső ívekre húzódik a szabályozó kiemelése

korán, s ennek magassága a hajlítás nagyságától függ. Ha nincs meg a kétszer kilencven fokos ív, az alépítményt ki kell bontani és újra telepíteni a szabályozót. A nagyobb teljesítményű, egyenes gázsűrővel is felszerelt nyomásszabályozók esetén a nagyobb magasságú kiemelhetőség eléréséhez háromszor 90° hajlítás szükséges. A kompenzátor NM200 méretű nem perforált bordás csővébe mintegy 0,1 m mélységbe tolva helyezzük el a két NM100 méretű védőcsövet, melyek a PE csövek be illetve kivezetését biztosítják. A belépő cső D20 vagy D32, a kilépő D32 vagy D40 méretű lehet. Szabad mozgásuk a bordás csőben csak úgy biztosított, ha azok nem telnek fel földdel,

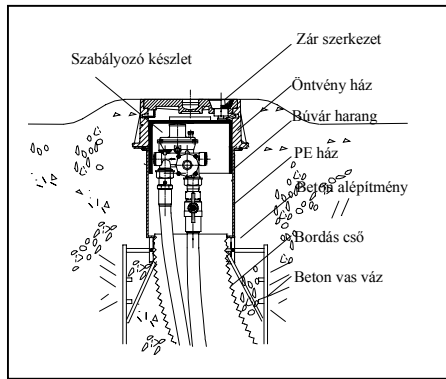
ezért a gyűrűs terek lezárását PE fólia külső feltekerésével és rögzítésével kell megoldani. (Habkitöltés nem célszerű, mivel az esetleg bejutó víz kiszivárgását nem teszi lehetővé) Az így előkészített alépítmény és bordás cső földdel való rögzítését követően tölthető fel híg betonnal a zsalu magasságáig a nyomásszabályozó állomás. A beépítésre kerülő gáznyomás-szabályozó – a növelt

üzembiztonság miatt- általában kétfokozatú, (közterületen mindenféleképp) de egyes helyeken még egyfokozatú szabályozó is beépíthető. Megfelelő minőségű (nem oldható kivételű) szerelhető PE acél kötőelemekkel csatlakozva a PE csőhöz állítjuk össze a nyomásszabályozó állomást, (passz-darabbal helyettesítve a szabályozót) melynek vízelöntés elleni védelmét bűvárharang biztosítja. A bűvárharangos védelem mindig szárazon tartja a szabályozót, alá a víz nem tud befolyjni. A felemelkedését a zárható fedlap akadályozza meg, melynek speciális kulcsával nyitható a zárszerkezet. Ezek felhelyezése és lezárása után történik a

kompenzátor feltöltése, mely a PE csövek bordás csőbe való maximális

betolásával történik. Ebben a helyzetben kell rögzíteni a PE csöveket, melyet földterheléssel biztosítunk. Az így összeállított állomás ellenőrzését a szabályozó rendszer kiemelésével, visszahelyezésével kell elvégezni.

A gáznyomás-szabályozó állomás pontos elhelyezését, illesztését az öntvényház állító csavaranyáinak beállításával kell elvégezni, 3-5 mm kiemelésével a szilárd

bukolatból, mely alatt az aléptítmény betonapjával össze kell betonozni (legalább) a csapszekrény talpát. A csapszekrény körül legalább fél négyzetméter szilárd burkolat kell, hogy legyen, zöld területen mintegy tíz centiméteres magasságú halomba kiemelve.

Ma már mind általánosabb e telepítési mód. Ideális végpontja az elő közművesítésnek, a járdába lévő csapszekrénybe fűzve a kisnyomású PE vezeték helyezhető üzembe a fogyasztói rendszer. Szerelése gyors és egyszerű – megfelelő képzés és gyakorlat után.

Juhász László

